

33 sache, →

Ne

Sammelwerk

ls

1917

POSITIONES JU-
RIDICÆ

De
JURE TUTELÆ &
CURATELÆ,

Quas
D. O. M. A.

Præside

GOTTFRIDO Reuter
Bitterfeld. Sax.

*Dn. suis Collegis examinandas
proponit*

MARTINUS von der Sechte
Hamburg. Sax.

*Add. 18 Decembr. horis &
loco solitis.*

VVITTEBERGÆ

*Hæredes Laurentij Seuberlichij
excudebant.*

30.

V I R O

Magnifico, Nobiliss^o atq;
Amplisso.

DN^o HIERONYMO Böegler/Reip.
Patriæ, quæ est Hamburgi, Con-
suli dignisso.

Itemq;

Clariss. & Consultiss. Viris

DN^o. SEBASTIANO von Bergen
&

DN^o. GEORGIO von der Fehde
J. U. Licentiatis, & Reip. Ham-
burgensis Senatoribus Primarijs.

Dnn. meis cognatis, & respectivè Parenti
summa observantiâ colendis,

*Gratitudinis & strenæ loco hoc le-
gale exercitium D.D.*

MARTINUS von der Fehde Ham-
burg. Sax.

IN

Nomine Domini nostri JESU CHRISTI ad omnia consilia omnesq; actus semper progredimur.

L. 2. C. de off. pref. p. 10. Aff.

Cum omnis, quæ à ratione suscipitur, de aliqua re institutio, debeat secundum Ciceron. à definitione proficisci, ut, quid sit id, de quo disputatur, rectè intelligatur: Statim absq; ulteriore præfatione ab ipsa definitione initium nobis erit faciendum.

A 2

POST-

Vormundshaft

POSITIO.

I.

Definitur itaq; tutela vis & potestas in capite libero ad tuendum eum, qui per ætatem se ipse defendere nequit, jure civili data & permiffa,

Ut in §. 1. inst. h. t. l. 1. ff. eod. ex mente Servij Sulpitij, quem ob Logices laudem aliàs commendat Cicero de clar. Orator, definitur, unde *¶* cum Wes. hic n. 2. contra Hottom. in d. §. 1. *¶* alios vocabulum VIS, cum propter lectionis constantiam, tum quod ista metathesis *¶* spuria vocabulorum substitutio in §. 2. hic, ibi, qui eam vim etc. penitus rejiciatur, retinendum censemus.

II.

Et licet verba ista, In capite libero, ad utrumq; & tutorem & pupillum commodè referri possint; vero tamen similis videtur Servium per ea tutorem intellexisse.

arg. d. §. 2. hic, l. 1. §. 1. ff. h. t. Don. 3. comm. c. 1. *¶* 2.

III.

Dividitur tutela in Testamentariam, Legitimam & Dativam. Inter quas primum locū meritò sibi vindicat Testamentaria, cum, quàm-
diu

diu testamēnratia speratur, cesset legitima,
ut habetur in pr. instit. de leg. agn. tut. l. 11. de
testam. tut. l. quamdiu 89 de R. I. l. quamdiu
de acquir. hered.

IV.

Idq; confirmat series & ordo instit. ff. §
C. ubi semper præponitur Testamentaria, sub
sequitur Legitima, & subijcitur demū Dativa.
Don. 3. comm. c. 4. v. 10.

V.

Sanè patres familias liberis suis impuberi-
bus, quos in potestate habent, testamento tuto-
rem dare vel constituere possunt. Idq; etiā ad
Exheredatos extendimus liberos,

§ permissum, inst. de tutel. l. 1. d. testament.
tutel. l. 4. l. 10. §. 3. l. 21. ff. eod. tit. maxime
cum per exheredationem non tollatur patria
potestas. l. fin. ff. unde legitimi. Don. d. lo.

VI.

Sed quid de matre dicendum? illa propter
patriæ potestatis defectū liberis suis testamēto
tutorē regulariter constituere nequit: Attamē
propter maternæ pietatis præsumtionē hoc i-
psi aliquādo conceditur, si modo filiū priō he-
redē instituat, & talis tutor à magistratu cū in-
quisitione morū, probitatis, & facultatū confir-
metur.

A 3

gl. in

gl. in l. 1. verbo parentibus. ff. d. testam. tutel. l. 1.
ubi Gothfr. ff. de tutel. l. 69. §. 2. ff. de legat. 2.
4. l. 1. §. 2. ff. d. Confirm. tut. Auth. matri §.
arvia. C. quand. mul. offic. tut.

VII.

Sic & Pater filio suo emancipato regulari-
ter tutorem dare nequit: si tamen sit datus, pro-
pter reverentiam & pietatem paternam, ut & fi-
lij utilitatem, omnimodò, hoc est sine inquisi-
tione vitæ, morum aut facultatum ex sententiâ
præsidis erit confirmandus.

§. Permissum 3. juncto. §. f. ff. in de tutel.

VIII.

Sed erit ne talis tutor testamentarius vel
dativus nominandus? Licet nec testameta-
rius nec dativus propriè appellari possit, magis
tamen est, ut propter iudicium & voluntatem
patris, qui semper præfertur, ad testamentari-
um referamus.

l. 2. §. 3. ff. d. confirm. tut. l. 1. C. eod. Don. 3
Com. c. 5.

IX.

Dari tutor in testamento potest filius fa-
miliæ, servus proprius purè & sine errore, ser-
vus verò alienus conditionaliter, CUM LIBER
ERIT. Quin tamen servus proprius hoc modo
directâ libertatē consequatur non ambigim⁹.
pr §.

pr. § 1. just. qui test. tut. dari poss. § 2. inst.
d. singul. reb. per fideicom. relict. Don. 3. com.
c. 4. Ant. Fab. lib. 6. conject. 16.

X.

Item furiosus & minor testamento dari
possunt tutores, ita tamen, ut tutela tum de-
mum valeat, si furiosus compos mentis, &
minor major 25. annis fuerit factus,

§ 2. inst. qui test. tut. dari poss.

XI.

Interea tamen alium tutorem & non cu-
ratorem dandum censemus,

§ 2. just. de Attil. tut. l. 10. § 7. ubi Gothofr.
ff. d. excusat. tut.

XII.

Porro legitimam tutelam lex 12. tabb. de-
fert proximis agnatis: At vero constitutio
justiniani in Nov. 118. c. 4. rejecto Emancipato-
rum & suorum discrimine, tam agnatos, quam
cognatos, ut ad hereditatis successionem, ita
quoq; ad tutelæ onus vocat & admittit,

Auth. sicut. C. d. legit. tutorib. Auth. presby-
teri. C. d. Episcop. & cleric. ita tamen ut gra-
du proximior preferatur. d. Auth. sicut.
Schneidvv. hic. in pr. n. 10.

XIII.

De jure Saxonico instar legis 12. tabb. tute-
la

Legitima
tutela

la proximo agnato omnibus cognatis exclusis
defertur, nisi quod jus Saxonicum non proxi-
mum gradum, sed Seniore[m] den Eltesten Eh-
benbürtigen Schwertmagen præferat.

*Sandtr. lib. 1. art. 23. in pr. § art. 20. § 49.
Schneidvv. d. lo. n. 12.*

XIV.

Sic & hodiè ex aurea bulla Caroli Quarti
tit. de Electorum Successionib. 7. proximus a-
gnatus jubetur esse tutor & administrator ele-
ctoralis heredis impuberis, usq; ad 18. ætatis
annum completum. Quæ an illi testamento
aufferri possit, controvertitur? Negantium sen-
tentiæ astipulamur.

*arg. l. nemo. 55. d. legat. 1. l. 3. C. d. ll. l. id quod
nostrum D. R. I. quia quemadmodum vires
suas amittit illa Regula, quod suæ rei quisq;
sit moderator § arbiter. l. in re mandatâ.
C. Mandati. l. 1. C. d. SS. Eccles. quando juris
præcepta contemnuntur § prætereuntur
d. l. 55; Sic nec testatoris voluntas pietati exi-
stimationi, § legum præscripto repugnare deo
det. l. 15. d. condition. institution. maxime hoc
casu, ubi non tutum videtur tantæ celsitudi-
nis administrationem alteri cuidam commē-
dare, vide Gæd. ad. l. 120. in fff. d. V. S.*

XV.

Dativa

Dativa tutela est, quando tutor à Com- ^{3-Dativa}
petente magistratu constituitur, & hic talis re-
gula obtinet, quod quamdiu tutor testamen-
to datus tutelam gerere non possit, tam diu a-
lius à magistratu sit substituendus.

*tt. inst. d. Attil. tut. tt. ff. de tutorib. & curato-
rib. dat. ab his l. 10. & 11. ff. d. testam. tut.*

XVI.

Hic anxie quærunt interpretes: Anne tu-
toris datio sit imperij vel jurisdictionis? Nos
utrumq; negamus, & ijs duntaxat competere
asserimus, quib9 nominatim hoc dedit vel lex,
Sctum vel princeps hoc est, tutelæ dationem
non ab imperio aut jurisdictione alicuius ma-
gistratus pendere, sed animadvertendum, penes
quem lex, Sctum, vel principis jussus eam esse
voluerit.

*l. muto. §. datio. ff. d. tutel. l. 4. §. 2. ff. eod.
Cujac. ad. l. 1. ff. de jurisdic. Coras. l. 5. Miscel.
c. 24. Pac. cent. 5. quest. 69. Don. lib. 3. com. c.
7. vs. 50.*

XVII.

Hodie tamen ex generali Germaniæ con-
suetudine omnibus jure magistratus jus illud
dandi tutores competere statuimus. cum

*Schneidvv. in §. nos a. inst. d. Attil. tutore.
n. 4. & ibid. vultei, n. 10. Harpr. n. 25. Atq;*

B

ita

ita sancitū In der Reformation Syeter Pos-
teey: ord. zu Augspurg Anno 1524. auff-
gerichtet. Subtit. Von der Pupillen vnd
Münderjährigen Kindern tütorn vnd Vor-
münder. §. 3. §. 5.

XVIII.

Effectus tutelæ potissimum consistit in
authoritate præstanda, quæ statim in ipso ne-
gocio gerendo seu perficiendo, & in re præsen-
te disertè & expressis verbis inrerponi debet.

pr. §. 2 inst. d. auth. tut. l. 3. §. l. obligari.
9. §. tutor. 5. ff. eod. tit.

XIX.

Vnde & pupillum sine authoritate tuto-
ris ne quidem naturaliter obligari, nisi factus
sit locupletior, vel in aliena re dolosè versa-
tus fuerit, defendemus.

l. 5. in f. de Norationib. l. 59. d. O. §. A. l. 9. d.
Auth. tut. Vultei. lib. 1. disceptat. c. 16. Goed.
d. cōtrah. stipulat. c. 7. conclus 12. n. 212. et seqq.

XX.

*Tutela qd modis
finitur.*

Finitur tutela varijs modis; qui vel ex per-
sonâ pupilli, vel tutoris, vel etiam extrinsecus
considerantur. Et quidem ex personâ pupillo
li tutela tollitur pubertate, quâlibet capitis di-
minutione & morte pupilli.

pr. §. 1. inst. quib. mod. tut. finitur. l. f. C.
quando

quando tut. & curat. esse desin. §. similimo-
do. 3. inst. quib. mod. tutela finit.

XXI.

Ex tutoris persona finitur tutela morte,
capitis diminutione, remotione & excusatione
d. §. simili modo 3. §. 4. & 5. inst. quib. mod.
tutel. finitur. §. ult. inst. d. legit agnat. tut. ubi
Wesenb. n. 2.

XXII.

Hodiè tamen, cum ex constitutione justi-
niani minima capitis diminutio jus agnationis
non tollat, frater emancipatus ut fratri suo suc-
cedere, ita & ejusdem legitimam tutelam gere-
re potest.

*l. frater emancipat. C. de legit. tut. l. fin. C. de
legit. hered. l. ne lucrum. C. de curat. furios.
vel prod. Nov. 118. c. 4. Wesenb. d. §. fin. n. 2.
inst. d. legit. agnat. tut. ubi propter hasce consti-
tutiones in d. §. f. vocab. plerumq; adjectum
esse asserit.*

XXIII.

Sed de transfuga quid dicendum? illum
tutorem manere negamus.

l. 5. §. 1. d. capite minut. Don. 3. com. c. 14.

XXIV.

Per modum extrinsecus intervenientem

B 2

tutelæ

tutela testamentaria tollitur eventu conditio-
nis, & temporis vel diei existentia.

§. 2. §. 5. inst. quib. mod. tut. fin. l. muto. 6. §. 1.
ff. d. tutel. §. 3. inst. qui test. tut. dari poss. We-
sen. d. §. 2. n. 6. Don. d. lib. 3. c. 14.

XXIV.

Cæterum dantur Curatores primum Mi-
noribus sive puberibus volentibus propter æ-
tatis fragilitatē, usq; ad annum 25. ætatis com-
pletum. Licet enim puberes sint, ad huc tamen
ejus ætatis sunt, ut suis rebus sive negocijs præ-
esse non possint, teste Justiniano.

pr. §. 2. inst. d. Curatorib. Vlp. in frag. tit.
12. facit. l. 1. l. 3. §. minorem. ff. de minor.

XXVI.

Hodiè tamen omnibus adolescentibus et-
iam in vitis curator datur.

l. 1. §. 3. l. 2. §. 3. ff. d. minorib. constitut. Carol.
V. tit. 11. c. 1. et 3. additionator ad Schneidv. v.
pr. n. 10. lit. H. ad margin. inst. d. curat.

XXVII.

Idq; vel maximè in regis, Electoris, princio-
pis vel ducis filio jam pubere facto obtinet,
cum §. alias ad exercendam jurisdictionem
atq; imperij potestatem in subditos, scientia
sapientia & maturitas judicij & consilij requi-
ratur.

arg.

arg. l. ad rempublicam. 8 ff. d. munerib. Et ho-
nor. Exod. c. 18. Harpr. ad §. 2. n. 5. 6. Et seqq.
inst. d. curatorib.

XXVIII.

Quid? anne minores puberes absq; cura-
torum, quos habent, consensu possint obliga-
ri? Negantium calculo subscribimus.

l. 3. C. d. rest. in integr. l. sancimus. C. d. admi-
nistr. tut. l. 4. C. d. reb. credit. Gæd. ad. l. 21. d.
U. S. n. 5. Et in tr. d. contrah. stipulat. c. 7. cõcl.
14. Dn. præceptor Valent. Guil. Försterus. tr.
de pact. c. 5.

XXIX.

Deinde dantur curatores majoribus, aut
propter defectum animi, ut furiosis, quibus
propter furiosum exitum annumeramus & a si-
milamus prodigos; aut propter morbum cor-
poris, ut surdis, mutis, & perpetuo morbo
laborantibus.

§. 3. Et 4. inst. d. curat. tt. ff. d. curatorib. furios.
l. his qui. d. tutor. Et curat. datis.

XXX.

De prodigo hic querere lubet: an ipsi ju-
re bonis interdicator; An v. sententia & decre-
tum magistratus sit expectandum? post. Affirm.
per l. 1. in pr. l. 6. Et 10. ff. d. curat. furios. Et

B 3

prodig

prodig. Goedde. d. Contrah. stipulat. c. 7. concl.
10. Dn. Först. d. 10.

XXXI.

Deniq; ne bona im puberum & minorum
diminuantur aut prorsus consumantur: tuto-
res & curatores, satisdant. Sed an pignoribus?
N. nisi is cui satisdatio debetur, sit contentus.
pr. inst. d. satisdat. tut. l. 61. d. V. S. ubi Goed.
n. 3. & 4.

XXXII.

Et quamvis tutores & curatores etiam in-
viti cogi possint, ut onus tutelæ vel curæ sub-
eant; secus tamen se res habet, quando tutor
vel curator propter justam causam se excusat.
tt. inst. & ff. d. Excusat. tut.

XXXIII.

Neq; ab idoneis excusationibus legitimos
excludimus tutores.

arg. §. 16. inst. d. excusat. l. 1. l. 4. C. d. legit. tu-
torib. Wesenbec d. §. 16.

XXXIV.

Inter alias autem excusationum causas
referimus quoq; cum imperatore imperitiam
literarum, modo sit conjuncta cum inscitiâ
negocior.

l. 6. §. ult. ff. d. excusat. tut. Vultei. lib. 1. di.
scept. c. 8.

Quid

XXXV.

Quid de Dd. legum dicendum : anne excusationem á tutelâ habeant? Negantium placet opinio.

l. 6. §. 12 ff. d. exsat. Nisi vel Romæ doceant, vel in concilium principum assumti sint. d. l. 6. §. 12. l. juris peritos 30. ff. eod. Donell. lib. 3. com. c. 9.

XXXVI.

Tutores tamen, si se velint excusare, an statim á tutoris datione an verò demum á sententiâ rejectæ excusationis ad alium judicem appellare possint, ambigitur? Posterior arridet sententia.

d. §. 16. inst. d. excusat. tut. Secus erit, quando judex excusationes recipere nolit, quia tum appellare omnino ijs erit licitum. l. 13. ff. d. excus. tut. l. 18. C. eod. l. 12. §. 1. ff. d. appellat. Wesenbec. d. §. 16. n. 2.

XXXVII.

Colophonis loco, Anne ut tutor propter dolum, ita & propter latam culpam fiat in famis, annectere placet? idq; negamus.

arg. §. 6. inst. d. suspect. tut. cum lata culpa quidem equiparetur dolo, quod ad removendum. l. in puberibus. ff. d. suspect. tutorib. l. quod

*l. quod Nerva. ff. depositi sed non quoad in-
famandum, Schueiduv. & Wesenbec. in d.
§ 6. n. 2.*

Corollaria.

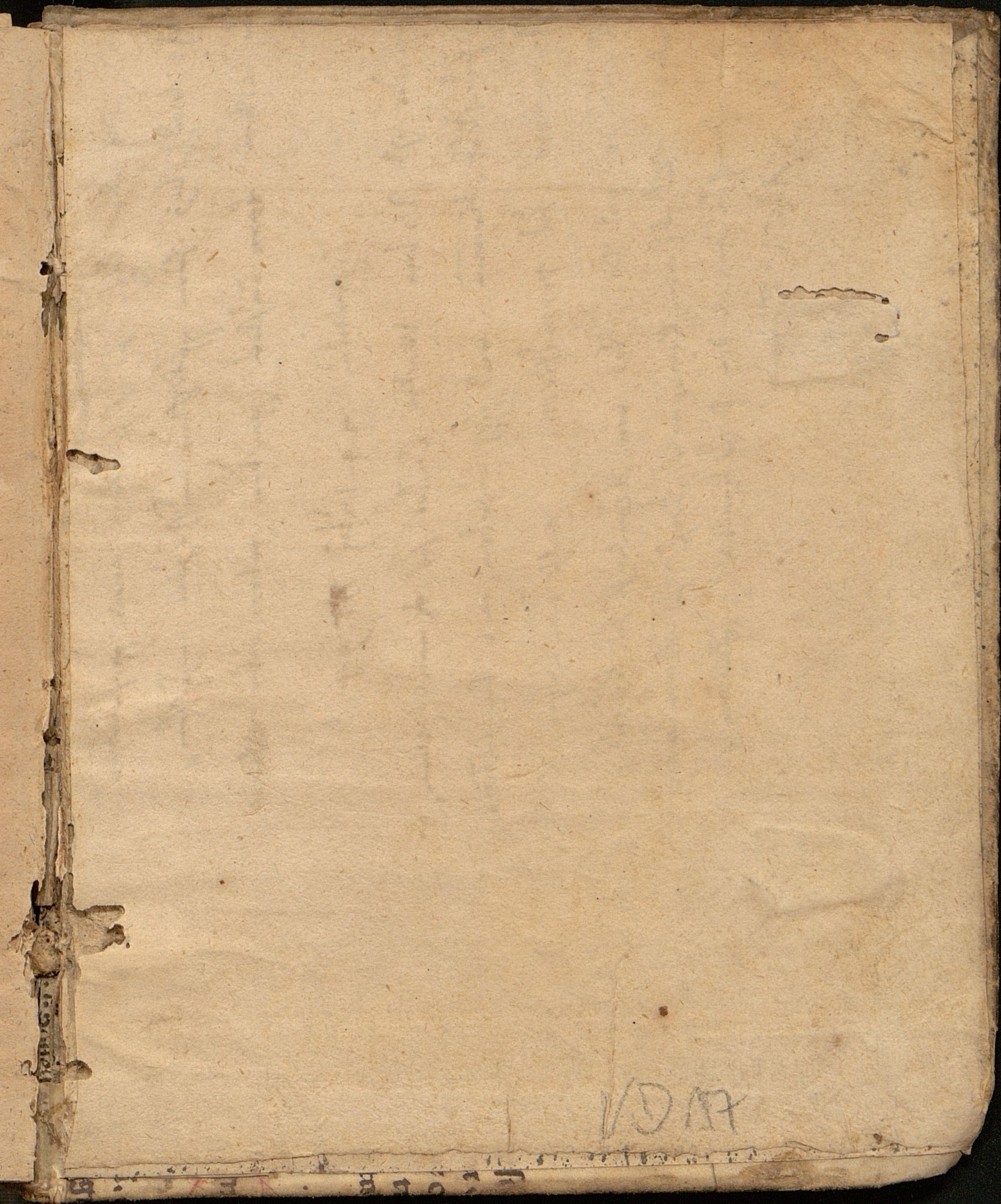
1. An officialis, qui per aliquot annos publico præfuit officio, & ad huc præest, si fortè propter adversam valetudinem, vel dementiam officium administrare impediatur; nihil ominus salarium integri istius anni, quo in istud malum incidere, petere possit? Affirmandum censemus.

*per l. 15. §. 1. C. d. advocat. diversor. ju-
diciorum. l. 4. d. offic. assessor. l. qui o-
peras. ff. locati. l. 4. §. Stichus. vs. sed &
de statu lib. vide Gothofr. ad. l. 4. C. d.
domesticis & protectorib.*

2: An tali casu propter prædictas cau-
sas officialis vel alius ministerialis into-
tum ab officio sit removendus? Et hoc
negamus.

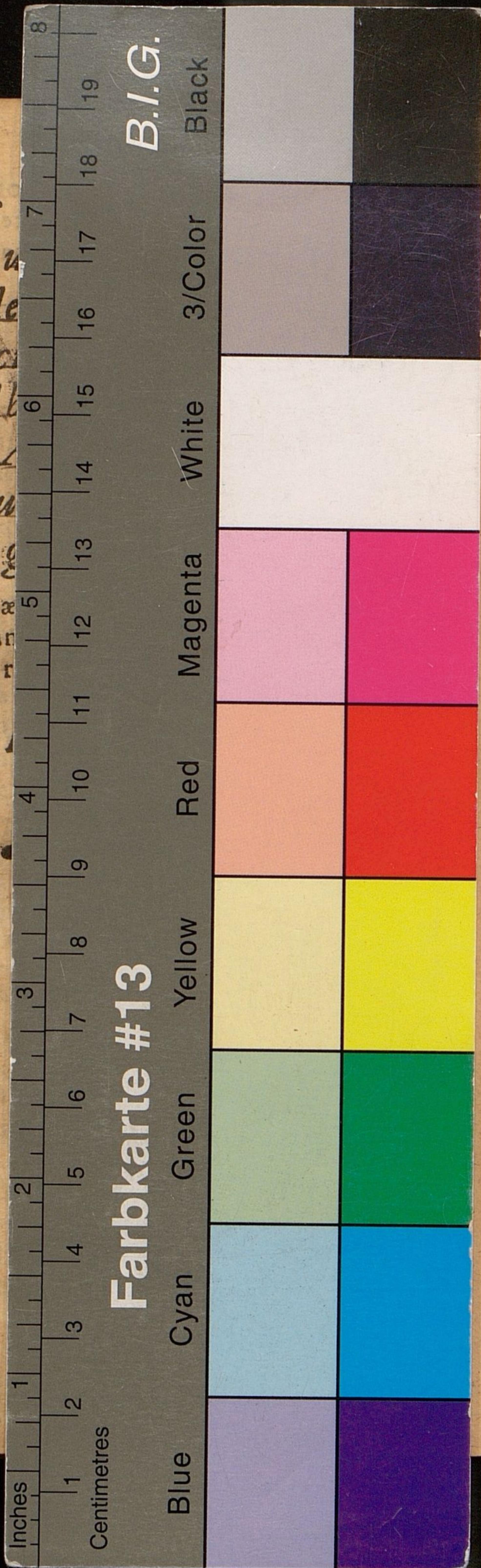
*arg. l. qui. 20. de statu hom. l. nec. 8. §. 1.
d. tutorib. dat. c. ex parte 5. x. d. Clerico
egrotante vel debilitato.*

Moniti meliora sequemur.

1/10/17

POSITIONES JU-
RIDICÆ
de
JURE TUTELÆ &
CURATELÆ,
Quas
D. O. M. A.
Præside
GOTTFRIDO Reuter
Bitterfeld. Sax.
Dn. suis Collegis examinandas
proponit
MARTINUS von der Sechte
Hamburg. Sax.
Ad d. 18 Decembr. horis 8
loco solitis.

VVITTEBERGÆ

Hæredes Laurentij Seuberlichij
excudebant. 30.